

Fél évszázad a tengeren

Mr. Vagab Gaszanov élete a tengerhez kötődik. A Kaszpi-tenger mellett született, ott nőtt fel, a Bakui Tengeri Kikötőnél volt első munkahelye. Hosszú éveken át matróz volt, több mint ötven éve pedig Baku egyik strandján mentőként dolgozik. Első látásra nem nehéz a munkája: rendbentartja a mentőcsónakokat, ügyel a fürdőzőkre. De mennyi figyelem, hozzáértés, ügyesség, gyors reagálóképesség szükséges a veszélyes pillanatokban, amikor az ember élete két-három másodper-

cen múlhat! Több mint öt-száz ember életét mentette meg Gaszanov.

A tenger iránti szeretetét sikerült átadnia három fiának is, akiknek foglalkozása, ha közvetve is, de összefügg a tengerrel: A legidősebb fiú, Rafael, apja nyomdokain halad; mentőként dolgozik. A középső, Vagif biológus, a Kaszpi-tenger növényvilágát tanulmányozza. Germán pedig olajmérnök lett, a Kaszpi-tenger olajlelőhelyeinek kutatója. És itt van már az első unoka is, aki tengerész szeretne lenni.

Családi események

HAZASSÁG

I. kerület

Szeged: Kiss Zoltán és Cipott Gabriella Agnes, Járóki Jenő Gyula és Fábri Mária Julianna, Rátvai János Sándor és Horváti Erzsébet Borbála, Stedra Pál és Bálint Ilona, Mészáros József és Kállay Katalin, Zádori István és Zvara Erzsébet, Balogh Márton Tamás és Papp Edit Mária, Ecségi László és Rattay Katalin, Zsófia, Bohus Mihály és Bozók Márta, Terhes Ambrus és Millett Katalin Magdolna, Farkas Miklós és Gárdán Éva, Kocsis Sándor és Balogh Klára Erika, Németh Károly és Papp Margit, Biczók József és Battancs Irén, Majoros János és Farkas Agnes, Kothencz Mihály és Lovász Aranka Kozsanna, Hoksári László és Koczán Éva Katalin, Berta Ferenc Tamás és Jobba Magdolna Éva, Takó Ernő és Kalmár Zsuzsanna, Rendes László János és Sötét Katalin, Kovács Péter Pál és Tandari Magdolna házasságát kötötték.

SZÜLETÉS

I. kerület

Szeged: Bálint Vincéné és David Irénnek Erika Judit, Fehérvári Bélának és Tüske Erzsébetnek Eszter, Rikács Péternek és Csala Mária-nak Péter, Patk Ferencnek és Kovács Magdolnának Szilvia, Bartos Lászlónak és Perő Zsuzsannának Csaba, Herbst Gábornak és Arva Evának Éva, Kiss Zoltán Pálnak és Eleven Ilonának Csaba, Busi Sándor Lászlónak és Hancs Evának Sándor Gábor, Hegyi Ferenc Józsefnek és Józsa Eszternek Katalin, Zsóri Péternek és Szabó Mária-nak Beáta, Horváth Sándornak és Urge Irénnek Judit, dr. Kovács Géának és Kelemen Mária-nak Anita, Varga Gábornak és Horváth Marianna Etelkának Ferenc, Deák Istvánnak és Vass Rozáliának Attila, Nagy Bélának és Tokár Anikónak Csilla, dr. Petri István Sándornak és dr. Monoki Erzsébet Mária-nak Erzsébet, Kiss Istvánnak és Demeter Friderikának Gábor, Rajnak Károly Viktorának és Nyári Zsuzsannának Károly Géza, dr. Hegedüs-Bite Ferenc Zoltán-nak és Faragó Editnek Zoltán, Bihari Sándornak és Zolbóri Mária Irénnek Márta, Molnár Lajosnak és Somogyi Mária-nak Csaba, Nagy Zoltán-nak és Bokor Piroskának Orsolya, Kovács Sándornak és Ungi Erzsébetnek Marianna, Kajos János-nak és Oláh Ilona Margit-nak Katalin Mónika, Koroknai Józsefnek és Szilágyi Etelkának Róbert József, Ramotai Zoltán-nak és Borbás Mária-nak Krisztina Zoltán, Földi Sándor Irénnek és Pécsi Ilonának Ilona, dr. Patkós Zoltán-nak és Kivés Mariannának Zoltán, Lesti Istvánnak és Szabó Margit-nak Ádám, Bakó Miklós Györgynek és Balog Éva Katalinnak Zsuzsanna, Rózsa Istvánnak és Gáspár Mártának Edina, Nagy Mihálynak és Lázár Olga-nak Mihály, Veréb Györgynek és Bogár Erzsébetnek György Gábor, Jenei Jánosnak és Buknicz Aranka Gizellának Zsolt, Szekeres Andrásnak és Urbán Bernadettnek Enikő, Zalkó Istvánnak és Sándor Evának Edit Judit, Szatmári Istvánnak és Dezső Magdolnának Anikó, Mal-kocs Ernő Gyulának és Pórdi Arankának Olga, Domján László Gábornak és Doma Eszter Klára-nak Edit Klára, Rózsa Zoltán-nak és Csáki Ilonának Zoltán, Simon Györgynek és Szécsi Gizellának Gabriella, Gyulai Józsefnek és Csányi Ilonának Henrietta Andrea, Csáthi Istvánnak és Pénczes Katalin Ilonának István, László Istvánnak és Nyári Mária-nak Róbert, Kiss Gábor Károlynak és Zékány Judit Mária-nak Katalin, Török Jánosnak és Márta Ilonának Zoltán, Hegedüs-Bite Istvánnak és Barna Mária-nak Idikó, Bor-bola Dezső Istvánnak és Borbás Irén Emiliának Csilla Beáta, Todor Gusztávnak és Lengyel Ibolyának Bernadett Viktória, Vavró Péter Árpádnak és Szabó Mária Magdolnának Marianna, Boros Istvánnak és Szeles Katalinnak Iván Sándor, Iván

Andrásnak és Terhes Juliannának Andrea, Hallai Mihálynak és Tóbiás Ágotának Diána, Ap-jók Ferencnek és Vig Juliannának Tünde, Török Lajosnak és Podgorni Etelkának Mária nevű gyermeke született.

III. kerület

Szeged: Horváth Istvánnak és Abraham Mária-nak Attila István, Nagy József Antal-nak és Szaszko Erzsébetnek József Gábor, Fábrián Jenőnek és Sári Mária Evának Beatrix, Kéltty László Emilinek és Tóth Margit-nak Krisztina, Tóth Tibornak és Aradi Idikó Eszternek Tibor, Tóth Sándor Lajosnak és Császár Rozáliának Szabolcs, Rozsik Baláznak és Tanka Katalinnak Balázs, Marczinka Sándor Zoltán-nak és Bánfi Margit Etelnek Zoltán, Lauly István Józsefnek és Szeifert Annának Anikó, Nyári Imre Ferencnek és Szabó Anna Jolán-nak Éva, Lóli Bertalan Jánosnak és Szabó Irénnek János nevű gyermeke született.

HALÁLOZÁS

I. kerület

Szeged: Varga Attila, dr. De-im György, Szána Ferencné Dékány Erzsébet, Bugyi Sándorné Kálmán Veronika, Bernáth Béláné Újvári Mária, Szabó Mátyás, Földi Zoltán, Gyarmati Józsefné Szabó Virág Flóra, Tóth István Vince, Moczári István Tibor, Dovál Mihály, Kern Mihály, Szivovics Andrásné Furák Anna, dr. Németh Gyuláné dr. Sebestyén Irén, Csonka Istvánné Sebestyén Emma, Engi András, Körmendi Imre, Hódi József, Nagy Antalné Oszonovits Julianna, Sélley László, Daka Vincéné, Szabó Batancs Etelka, Zilahy-Sebes Béla, Berkó Istvánné Gárdián Julianna, Török Mihályné Bertalan Julianna, Hegedüs Ágoston Lajos, Kardos Sándorné Gulyás Viktória, Bakcsi Józsefné Tóth Julianna, Végh János, Bereczky László Györgyné Szilágyi Julianna, Csohány László, Balog-Vig Mihályné Dancsi Margit Rozália meghaltak.

III. kerület

Szeged: Pácsi Mihályné Bózsó Mária, Rádai Antalné Krajczár Etel, Hajdu Mihály, dr. Bedő Jenő, Fejes Ferenc Kálmán, Gál Jánosné Dobó Anna, Masa Sándor, Szabó Kálmánné Herczeg Rozália meghaltak.

Gémes Eszter:

Mindig magam

98.

Achim Szilveszternek hívják, híres családból való volt, az anyja meghalt, az apja meg beadta a menhelyre. Mikor idehaza kerültem, ő is el-szegődött egy tanyai gazdához, csak ide a közel-be. Azután elment állami gazdaságba, odaért, hogy 24 éves lett, összeismerkedett egy jóra való lánnyal, megesküdtek, én csináltam neki lakodalmat. Most is itt laknak, Balástyán, a faluban, szép házat építettek, három családjuk van, kettő már érrettségizett, pénzesek. Még mindig hálás nekem. Erről azért kell írnom, mert ma is megmondanám, mikor a kerékpárom elvált busz-tulva, talicskán toltuk be Szegedre a zöldbuszot. Ő segített a körtöltésig eltolni. Onnan a válla-mon vittem a harminc kilós zsák babot. Szilvesz-ter meg, mikorra hazaért, ment a boltoshoz nyu-lakat etetni.

Volt ennek a Biaci boltosnak vagy kétszáz

Politikai nevelőmunka az egyetemen

Az MSZMP Központi Bizottsága Ifjúsági Bizottsága a közelmúltban azt a célt tűzte maga elé, hogy megvizsgálja, hogyan valósul meg egy nagy egyetemen a KB ifjúságpolitikai határozata, ezen belül az ifjúság politikai nevelése. Ennek érdekében az MSZMP József Attila Tudományegyetemi Bizottságát kérte fel, készítsen beszámoló jelentést az egyetemen folyó eszmei-politikai nevelőmunka helyzetéről.

A párttagság véleményére alapozva a Politikai Bizottság 1973. november 5-i határozatából kiindulva azt vizsgálták, mit tettek a JATE pártszervezetei, az állami vezetés és a KISZ-szervezetek a határozat végrehajtása érdekében. Az egyetemen megvalósuló politikai nevelőmunkáról, szervezeti kereteiről és formáiról adott általános helyzetlemezés megállapítja, hogy előrelépés tapasztalható az eszmei-politikai nevelés minden területén, az ifjúságpolitikai határozat kezdő éretettni hatását: a politikai nevelés tudatosabbá és módszertanilag megalapozottabbá vált.

Javuló együttműködés

A politikai nevelőmunka az egyetem valamennyi szervének elsőrendű feladata, ám szerepük korántsem azonos. Az egyetemi pártszervezetek a téren részben elvi irányító, részben pedig operatív tevékenységet fejtenek ki. Rendszeresen és folyamatosan nyomon követik a politikai nevelőmunka helyzetét, elemzik azt, meghatározzák a feladatokat és ellenőrzik azok végrehajtását. Minden szinten rendszeresen beszámol-tatják az állami és KISZ-szerveket az ifjúság körében végzett eszmei-politikai munkáról, és meghatározzák tennivalóikat. Gondot fordítanak arra, hogy a tevékenységben egyre nagyobb szerepe legyen a pártcsoporthoz, a hallgatókhoz foglalkozó párttag oktatóknak. A pártcsoporthoz és a KISZ-alapszervezethez (évfolyam) kapcsolatban ugyan-is meghatározó szerepe van az évfolyamfelelős tanár-személynek. Ezért értékelendő igen pozitívnak az, hogy az utóbbi években csökken-ték a formális elemek az évfolyamfelelősök munkájában.

Az egyetem állami vezetése az utóbbi években sokat tett a politikai nevelőmunka színvonalának emelése és feltételeinek javítása érdekében. Különösen fontos előrelépést jelentettek a tevékenység összehangolását célzó, a közelmúltban elkészült és beve-

zetett Komplex Nevelési Tervek. Az állami vezetés jól együttműködik a pártvezetessel az évfolyamfelelős munka tartalmi irányításában és a szakmai ideológiai munka ellenőrzésében, s folyamatosan tájékozik a kollégiumi nevelőmunkáról. A minősítés, a jutalmazás, az előléptetés és kitüntetés alkalmazásával az állami vezetés általában figyelembe veszi az oktatók politikai nevelőmunkáját, illetve annak hatékonyságát.

A KISZ és az állami vezetés kapcsolata jó, korrekt. Az állami szervek bevon-ják az ifjúsági szervezetet a döntések előkészítésébe, igénylik és figyelembe veszik a diákság véleményét. Az egyetemisták vélemény-nyilvánításának jelentős fórumává váltak az Ifjúsági Parlamentek.

A KISZ szerepe

Az egyetemi KISZ-szervezetek komoly erőfeszítéseket tettek és jelentős eredményeket értek el a politikai nevelés terén. Ebben az évben harmadszor nyerték el a KISZ KB Vörös Vándorzásdíját.

Az ifjúsági vezetők megfelelően képviselik a párt politikáját a hallgatóság körében, a kialakult formák lehetővé teszik, hogy a közvetítés differenciált és sokszínű legyen. A politikai akciók és rendezvények száma ugrásszerűen megnövekedett, a további cél hatékonyságuk fokozása.

A KISZ tevékenységét és szerepét a politikai nevelőmunkában összességében pozitívnak ítélik meg az egyetem hallgatói. Ugyanakkor sokan úgy vélik, hogy komolyabb követelményrendszert kell a KISZ-tagok elé állítani, s mindenképpen következetesebben kell a vállalások teljesítését számon kérni.

A hallgatók jellemzői

Ráműtattak arra, hogy az egyetemen folyó politikai nevelőmunka hatékonyságának elemzésénél figyelembe kell venni, hogy egy folyamat részéről van szó, amely már az egyetem előtt elkezdődik és nem ér véget az egyetemi tanulmányok befejezésével, s jelentősen befolyásolják egyetemen kívüli tényezők is.

Megállapítható, hogy az utóbbi években javult a hallgatók politikai alapállása, jobb a politikai felkészültségük, s politikai elkötelezettségük általában pozitív. Különös élénkséget vált ki körükben a fejlett szocializmus építésének aktuális problémáira való orientálódás. Jelentős visszhangja van az MSZMP XI. kongresszusán elfogadott

programnyilatkozatnak. Számtalmozó érdeklődés nyilvánul meg a diákok körében a párt értelmiségi politikája és a tudománypolitika iránt. Döntő többségük érti és támogatja ezt a politikát, magának vallja a marxista-leninista eszméket és politikailag elkötelezett a szocializmus iránt. A jelentős hazai és külföldi politikai eseményekre érzékenyen és összességében pozitívan reagálnak.

A politikai nevelőtevékenység legfőbb fokmérője az egyetemi hallgatók tanulmányi fegyelmé, mind a munka színvonalá tekintetében folyamatos javulás mutatkozik. Az oktatómunka tartalmi és szervezeti korszerűsítése érdekében tett számos intézkedés nem okozott nagyobb zökkenőket az egyetem életében, a szakemberek képzésében.

A tennivalókról

A szegedi tudományegyetem kommunista olyan módon vették számba a politikai nevelőmunka eredményeit és hiányosságait, hogy ezzel egyszersmind meghatározták további legfontosabb tennivalóikat is. Megállapították, hogy a politikai nevelőmunkát még tervezésben, összehangoltan kell végrehajtani az egyetemen. A jövőben nagyobb gondot kell fordítani a tanszékek ilyen irányú tevékenységének irányítására és ellenőrzésére.

Az oktatói példamutatásnak alapvető szerepe van az ifjúság nevelésében, s különösen fontos a párttag oktatók példaadása. Közelebb kell vinni az egyetemi pártszervek munkáját a diákokhoz. Különösen fontos a párttag hallgatók nevelése és politikai munkájának segítése.

Szükséges az, hogy az egyetemi KISZ-szervezetek törekedjenek a tevékenységükben megfellelhető formális elemek, a "papírmunka" megszüntetésére, az alapszervezeti munka rendszeresebbé tételére, a követelményrendszer megvalósításában megmutatkozó hiányosságok fel-számolására, a vállalások határozottabb számonkérésére. Fontos feladatuk, hogy az ifjúsági rendezvények színvonalát emeljék, érzelmi hatást fókuszálják, s ezáltal erősítsék a KISZ-munka politikai jellegét. Keresni kell azokat a formákat, amelyek révén az egyetemi hallgatók meg szélesebb réteget kapcsolhatják be a helyi feladatok megoldásába, lehetővé téve ezáltal, hogy jobban kötődjenek a városhoz és a megyéhez, s jobban megismer-

jék a társadalmi valóságot. További segítséget kell adni a kollégiumi nevelőmunka feltételeinek javításához és a kollégiumi önkormányzat megvalósításához.

Az Ifjúsági Bizottság elemezte az egyetemen folyó eszmei-politikai nevelőmunkát — többek között — megállapította, hogy a József Attila Tudományegyetemen évek óta kiegyensúlyozott a tevékenység. Ezért elismerését fejezte ki az egyetem oktatóinak, kommunistáinak, állami, párt- és ifjúsági vezetőinek. A bizottság ülésén a jelenlévők hangsúlyozták, hogy a nevelőmunka eredményességére elsősorban az a helytállás és magatartás a mértékadó, amit az egyetemről kikerült fiatal szakemberek munkahelyeiken tanúsítanak. A Borsodi Vegyi Kombinátban történt felmérés alapján példamutatónak minősítették a szegedi tudományegyetemen végzett szakemberek helytállását.

A munka elismerése mellett a KB Ifjúsági Bizottsága felhívta mind a JATE, mind pedig minden más egyetem és főiskola pártbizottságának figyelmét, hogy a pártbizottságok és a pártszervezetek törekedjenek arra, hogy mindenekelőtt a kommunista oktatók, de a pártönkivüliek is érezzék a fokozott, személyes felelősséget a hallgatók személyiségének harmonikus fejlődéséért.

Fontos feladatként jelölték meg az arra való törekvést, hogy még szorosabb legyen az egyetem és a megyében élő állami, gazdasági és politikai szervek kapcsolata. S ezt a kapcsolatrendszert használni kell jobban arra, hogy a hallgatók közelebb kerüljenek a mindennapi élethez.

Megállapították, hogy az egyetem ifjúsági szervezete eredményesen dolgozik, de a jövőben nagyobb gondot kell fordítani a KISZ-tagokkal szembeni alapkövetelmények fokozására és azok következetes számonkérésére. Több lehetőséget kell teremteni az ifjúság politikai vélemény-cseréjére is. A bizottság helyeselte az egyetemnek azt a javaslatát, hogy a tanítéletben a tanév és a mozgalmi év essék egybe. Javasolják a KISZ Központi Bizottságának, hogy kedvező tapasztalatok esetén tegye általános-sá ezt a rendszert.

Az Oktatási Minisztériumnak pedig azt javasolta az MSZMP KB Ifjúsági Bizottsága, hogy az egyetemi oktatók utánpótlásának nevelésénél a szakmai hozzáértés mellett fokozottabban vegyék figyelembe a jelöltek politikai elkötelezettségét, aktivitását, nevelőképességét.

A bizottság úgy határozott, hogy a József Attila Tudományegyetem tárgyalásra került jelentését és az Ifjúsági Bizottság állásfoglalását kapják meg és munkájukban hasznosítsák az ország egyetemeinek és főiskoláinak állami, párt- és ifjúsági vezetői.

Szabó Magdolna

darab angóra nyula, amiket gondozott, de fésűlni is kellett őket, azok meg haraptak. Már 16 év körüli volt a gyermek, a menhely ezekért már nem fizetett, és így keresett magának ruhára valót. Nem szerette a nyulakat. Elment a húgomékhöz Ötfába, Majsa felé. Tehát ez az ember él, és megmondja, hogy szóról szóra igaz-e, amit írok. Kénytelen voltam én betolni az árut, akár kerékpáron, akár talicskán. Még olyanok is voltak, akik a vállukon vitték az árut két nagy kosárban, felkötve. Főleg a gombások voltak ezek. Reggel 6 óra után otthon voltunk, de még akkor is feküdt az én uram. Bőgött a kecske, a lányok sírtak, mit sem törődött velük.

Történt egyszer, hogy nagyon jól összejött az árulnivaló. Mondom neki:

— Az éjjel két órákor indulunk, kerékpárral betoljuk az árut.

Nem akar jönni velem, azt mondja, ő úgy fel-rakja a maga kerékpárjára, hogy nekem felesleges eljőnnöm. Nem úgy van az! Anyósom vigyáz a kislányokra. Elindultunk, 2 órákor meg volt veszedve, egész úton diskuráltunk, hogy „felzavari az embert”. Gyönyörű, kellemes éjjel volt, már rezdült a rózsaszín égbolt, ahol a nap ígért kezdett előbújni. Macskásnak hívták azt a helyet, ahol az utunk vezetett. A pacsírták megkezdtek énekelni.

Nem volt lelkem a testembe, vándorolt a szépségtől szépségre, dagadozott a szívem, cso-

dálatos nyugalom, szépség töltött meg. Mellettem a dörmögő mormota, de már ez sem tudott a nyugalomból kizökkenteni. Úgy megilletődtem, ha szóval ki nem mondom, szétfeszíti a lelkem.

— Nézd azt az aranyos pacsírtát, senki sem költi, röptül a teremőjét köszönteni, meg az ő hűségese társait, a földműveseket.

Vesztettem adtam ki magamból a gondolatot, mert megszédítta úgy a kispacírta száját, alkotójával együtt, velem együtt, csak úgy zokogott a lelkem. Hecce! Kornyikál, semmi haszna sincs! Oszd meg még dicséred.

Nem volt neki szellemi éhessége, egy percre sem tudott az itálnál értékesebbet elképzelni. Kettőn két úton jártunk, semmi össze nem kötött bennünk. Megszüntettem a közös ágyat, elköltöztem egy keskeny szőnyorra, a kislányok mellé. Mindig bor-, alkoholszerű volt, nem ápolta a testét, már nem a harag, hanem az utálat vá-lasztott el tőle. Akkor a kislányok vették volt az állandó veszekedés. Azt mondta, hogy „ők túrták ki ötletemmel”. Szegényesek olyan ártatlanok voltak. Mindenért összevesztünk, nekimentem, ha agyonvert volna sem engedtem volna, hogy csak úgy állók, aztán üssön. Vér nélkül nem-igen végződött a veszekedésünk. Egyszer azt mondta:

— Agyonverem a lányokat, ha el nem takarítod őket a házból!

(Folytatjuk.)